

JOAQUIM AZAGRA, NOU CONSELLER D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

«Només aspire a gestionar bé»

Joaquim Azagra, ex-governador civil de Castelló, flamant conseller d'Administració Pública, ha arribat a València precedit de rumors que el converteixen, de fet, en vice-president del govern valencià. Ell nega tots aquests termes i es limita a contestar que només el preocupa «una gestió desaperecebuda i correcta».

A. Robles

La setmana passada, Joaquim Azagra, nascut a Paterna, 38 anys, professor d'Història Econòmica, seia per primera volta com a flamant conseller d'Administració Pública en la primera reunió del Consell presidida per Joan Lerma. Al cap d'unes hores, Azagra es presentava als mitjans de comunicació com a nou portaveu del govern valencià. Fonts ben informades asseguren que l'ex-governador civil de Castelló, l'únic home que Lerma ha nomenat per substituir un dels seus

consellers, està destinat a convertir-se en una de les figures més poderoses de l'actual legislatura. Ell ho nega. Afirmava que l'únic que li interessa és ser un bon gestor i que, en realitat, és un home bastant gris. De moment, però, la Conselleria de Joaquim Azagra ha començat per assumir funcions integrades en Presidència: secretaria de govern, relacions amb les Corts, representació del govern davant la Cambra, protecció civil, espectacles i associacions. Ho té tot per ser nomenat en qualsevol moment vice-president.

Té fama de treballador infatigable,

d'anar a dormir molt tard mentre prepara estudis i última projectes. De fet, ens ho fa saber immediatament. Potser aquesta fama d'aplicat li ve dels seus temps d'estudiant al Col·legi Major Sant Joan de Ribera, a Burjassot. «Una escola molt especial», segons definició d'ell mateix, per on han desfilat personatges de primera fila de la política i el pensament.

—Era un col·legi molt especial. Crec que n'hi ha un de semblant a Bolonya... Els terrenys on estava instal·lat foren comprats després de la desamortització de béns de l'Església i posteriorment cedits pel seu propietari, al se-

gle XIX, per a la ubicació d'una escola destinada a xiquets pobres i «bons xicots», i bé, allà estudiaren gent com Villar Palasí, Diego Sevilla, Corts Grau, Laín Entralgo, García Anoveros, Manuel Sánchez Ayuso, López Pintero... La veritat, ens obligaven a traure notes molt altes i crec, sincerament, que la quantia de la beca així ho exigia. Funcionava com una institució de preparació d'una certa *intel·ligència*, molt afí al grup intel·lectual dominant en l'Espanya dels quaranta. Al 68, època en què nosaltres vam passar per allí, el col·legi tenia fama d'esquerrà. Bé, en realitat, al 68 totes les universitats eren d'esquerres. Això explica el nostre posterior posicionament en partits i sindicats progressistes.

—*A pesar d'aquesta conscienciació social de què parla, vostè no va començar a militar en el PSOE fins passat el Congrés de Suresnes.*

—Sí, més o menys vaig començar a militar-hi sobre el 74. Des d'aleshores, he estat vinculat al partit i fins i tot he arribat a dirigir durant un temps la Fundació Pablo Iglesias.

—*La seua activitat econòmica el va conduir a passar quatre anys com a professor en dues facultats del País Basc. i Quina visió conserva d'aquella realitat?*

—Bastant més relaxada de la que en tinc avui.

—*i Sap que se li atribueix la frase: «Al País Basc el que passa és que hi ha massa bascos?»*

—Això és una *boutade*, feta de broma en un moment determinat. Crec que la fase completa deia «Al País Basc sobren bascos i falta sol», i segur que en aquell moment pensava més en el sol que en els bascos.

—*Segons aquesta frase, el que deu passar al País Valencià és que sobra sol i falten valencians, ino?*

—Ha, ha, ha. Això també és una *boutade*.

—*Vostè sempre ha dit que el que li agradaria és fer classes a la Universitat de València.*

—I és veritat, però sempre hi he tingut molts problemes. La facultat de València disposa de gent molt jove i molt ben preparada en la meua especialitat: Clementina Ródenas, Jordi Palafox, Mario García Bonafé. I això ha impedit que jo pogués accedir al departament.

—*Alguns dels noms que ha citat han mantingut enfrontaments amb vostè en el terreny científic.*

—Sí, enfrontaments de tipus acadèmic provocats per posicions distintes davant la història política. I davant del

que durant molt de temps va obsessionar els que ens preocupàvem per aquest tema: el fet que a l'Estat espanyol s'hagués produït una revolució burgesa. Jo sempre he pensat que sí, que en el cas contrari estaríem encara en el feudalisme, i no és així. D'altra banda, Clementina és molt amiga meua i Mario García, si bé no és amic perquè els contactes que hem mantingut no han estat massa freqüents, és una persona que admire molt i una de les més cultes que conec.

—*Fuster, per exemple, qüestionava la presència d'aquesta burgesia de què vostè parla al País Valencià.*

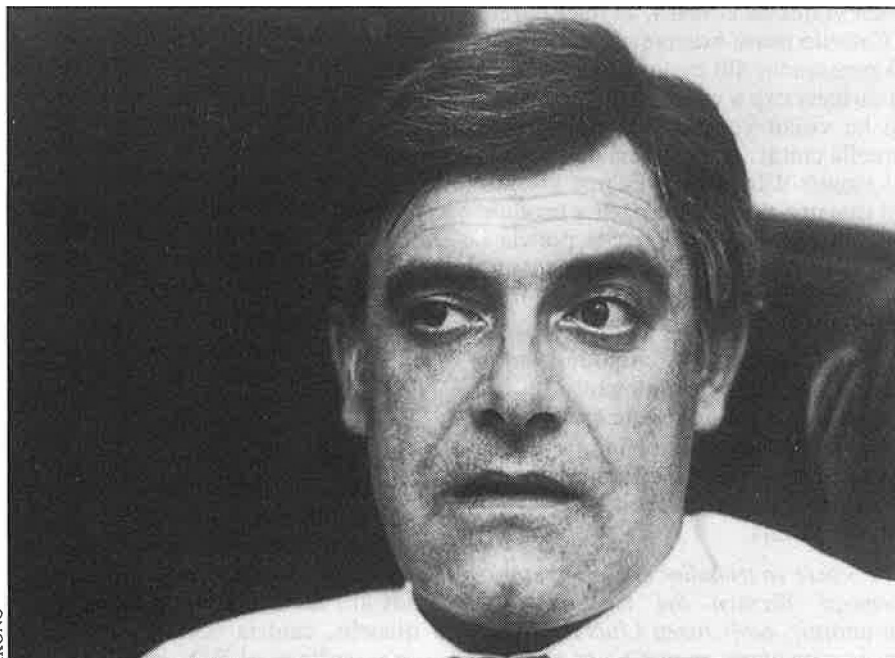
—Sí, és que d'aquí parteix, en la meua opinió, un error històric. Quan

d'una situació revolucionària a mitjan segle XIX.

—*Parlant de llibres, sembla que en prepara un de nou.*

—Sí, la veritat és que l'estic preparant en sordina, però el faig. Anteriorment he publicat un estudi sobre la desamortització de Godoy, que Brines havia localitzat a les acaballes del XIX i que jo faig retrocedir a finals del XVIII. Ara prepare una cosa sobre molins.

Sí, sembla una mica ximple, però té una importància fonamental. Hem de tenir en compte que, si a finals del XIX hi ha una indústria important i amb un valor fiscal equiparable a la meitat del que era la contribució industrial de tot

«La meua intenció és fer classes a la Universitat de València».

ens referim a la burgesia, pensem sempre en burgesia industrial, i no és l'única. Tampoc no ens hem de plantejar el procés industrialitzador en els termes en què es contempla la industrialització anglesa. Hi ha un llibre meravellós de Jordi Nadal, *El fracaso de la revolución industrial en España*, un dels millors que s'hagen escrit sobre el tema, però que parteix d'una visió alternativa de la història. Per a Nadal, el fracàs de la industrialització vindria donat pel fet que hauria d'haver passat una cosa en la història i no va passar. No hi ha cap llei historiogràfica que especifique que per a arribar a un mateix resultat haja de passar necessàriament una cosa.

Bé, avui aquest tema està superat. Jo m'alegre que aquest punt de vista encara es mantinga de peu en el llibre que vaig publicar el 77 entorn del bienni progressista a València, com a anàlisi

València, aquesta indústria era la de la molinaria. Em base en uns estudis iniciats per un antecessor en el càrrec de governador de Castelló, el poeta Ramon de Campoamor. Antecessor com a governador, no com a poeta, que jo no ho sóc, ni com a polític perquè ell era un home molt conservador, i que compta en les seues notes amb unes dades estadístiques molt significatives sobre aquest tema.

—*Sembla estrany que un intel·lectual com vostè pugui fer de governador civil.*

—Qualsevol que reflexione sobre la societat, que milite en un partit i crega en un projecte de treball i de societat té una responsabilitat social que no ha d'ignorar.

Això de governador ha perdut avui dia tot el seu encant, no el tradicional, que no era encant sinó poder, poder amb majúscula, sinó pel caràcter glo-

balitzador que entranyava. Estaves en tot, coordinant, a nivell provincial, una política d'estat. Avui, el càrrec ha perdut quasi totes les competències i l'únic que en queda és treball i hisenda.

—li ordre públic?

—Per descomptat. Però bé, això de l'ordre a Castelló tampoc no és una cosa que coste massa mantenir.

—Vostè ha dit: «Castelló és un lloc on el seny, el diàleg i la tolerància són normes».

—A Castelló hi ha una cosa molt curiosa i que jo no sé com definir. A mi em recorda Erich Fromm. Hi ha gent que assegura que Fromm, en les introduccions dels seus llibres, planteja les principals tesis sobre les quals després dóna voltes en el text i, al meu parer, a Castelló passa exactament el mateix. El pensament allí és circular. Això sí, es dirigeix cap a coses molt concretes. Jo he viscut conflictes molt greus a aquella ciutat: el problema de l'aigua, les vagues d'Irniepiel... Et puc assegurar que mai no s'han arribat a produir enfrontaments greus entre la policia i els manifestants que protestaven. Qualsevol moment era bo per seure i dialogar.

Potser per això jo, en aquests moments, tinc fama de dialogant i, la veritat, l'única cosa que feia era sumar-me al corrent de tolerància que es respira en la capital. La crispació, de tota manera, ha baixat molt en la societat valenciana.

—Vostè va treballar en la Secretaria General Tècnica del Consell pre-autonòmic, amb Josep Lluís Albinyana, en una etapa en què no es respira-

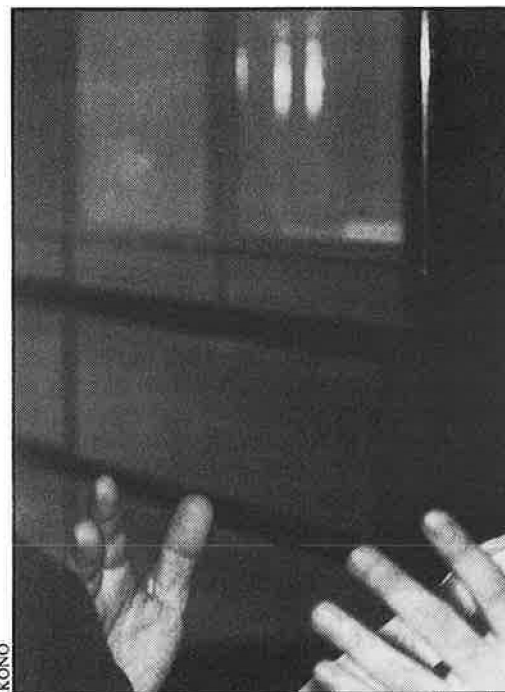
va tal tolerància a València, i Com recorda aquells moments?

—Els recorde amb molta estima perquè, encara que hi vaig treballar només uns mesos, van ser molt interessants. Era l'època en què ens estàvem plantejant la manera d'accedir a l'autogovern: si per la via del 151 o per la de l'article 143. La veritat és que, amb el temps, les dues fórmules es van mostrar idèntiques, i ara podem assegurar que gaudim de les mateixes competències de què disposa el Principat i, fins i tot, crec que encara més que en té el govern basc.

—Això obvia, entre altres, tres diferències importants. La primera seria el règim concertat de finançament basc.

—Sí, però tota aquesta història és anterior. De tota manera, és una qüestió que cal plantejar perquè conté una certa injustícia històrica de cara a les altres nacionalitats. El País Basc ha rebut sempre més beneficis i, sobretot, més inversions econòmiques que qualsevol altra comunitat de l'estat des que es va instaurar aquest estat centralitzat a la península. Que això haja suposat la desarticulació d'Euskadi com a nació és un altre tema, però, si parlem des del punt de vista econòmic, la història és clara i il·lustrativa en tal sentit.

Les descompensacions de finançament, però, ja no es produeixen, perquè tot aquest tema passa pel Fons de Compensació Interterritorial. Ara, en el moment a què m'he referit, en què es va pactar el règim de concertació, és evident que va ser una concessió de l'estat al País Basc. Per explicar tota la qüestió, caldria remuntar-se a les guerres carlines, el XIX, a allò que va

suposar per a les distintes classes socials basques integrar-se dins l'estat. Em referesc als beneficis econòmics, a la dissolució del règim senyorial, a la desaparició de l'artesanat i a la seua proletarització posterior, i al paper que va jugar el clero en tot el procés.

—Televisió i policia autonòmica són les altres dues diferències a les quals m'he referit.

—La policia autonòmica no és una demanda social fonamental per als valencians, i econòmicament, em pense que tampoc no seria rendible. Pel que fa a la televisió, he de dir que enguany serà decisiu i que en 1988 tot el tema serà ja definitivament tancat. El pro-

ESTIU ACTIU 87

<p>Universitat Catalana d'Estiu</p> <p>• Del 15 al 27 d'agost</p> <p>PRFIDF DE CONFLENT</p> <p>Preu de matrícula i estada:</p> <p>33.600 Pts.</p>	
	<p>Universitat Europea</p> <p>JOUES DE 15 R 17 ANYS</p> <p>• Del 15 al 27 d'agost</p> <p>PRFIDB DE CONFLENT</p> <p>PREU: 20.000 Pts.</p>

Informació i pre-inscripció, al telèfon (96) 351 17 27.

III ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

«No seré la mà dreta
de Joan Lerma.

—Jo tinc molt clar que no puc crear tensions fortes i gratuïtes amb els presidents de les diputacions. Són companys de partit. Quan calga discutir un tema, parlarem i tornarem a parlar fins arribar a un acord.

—*i Com quedarà a partir d'ara la Conselleria d'Administració Pública?*

—En principi, serà una conselleria horitzontal, amb caràcter tècnico-polític. Espere que sense massa protagonisme; aquesta no és la meua idea. La meua gestió és una faena grisa, de coordinació, d'ajust de determinades peces, de consolidació del procés autonòmic. També hi ha previst que aquesta Conselleria assumisca algunes competències que ara són de Presidència. Aquelles que no són de gestió directa, com ara protecció civil, espectacles, associacions, portaveu del govern, secretaria de govern, relacions amb les Corts i representació del govern davant la cambra...

—*Tot això perfila una Conselleria de Presidència, i no d'Administració Pública.*

—Mmmm... Des del moment en què la Conselleria assumeix administració pública i competències d'allò que entenem com a política interior, el que li correspondria de veritat seria el nom de Conselleria d'Administració Pública i de Política Interior.

—*En el seu partit asseguren que vostè ha entrat molt fort a València. N'hi ha qui diu que ve a jugar el paper que Alfonso Guerra fa davant Felipe González...*

—No seré la mà dreta de Joan Lerma. Si de cas... el dit petit de la seua esquerra. Hi ha conselleries que tenen una importància enorme pel fet d'estar en contacte directe amb l'administrat, com ara Cultura, Sanitat i Treball. Conselleries com la meua o la d'Hisenda és obvi que no tenen la mateixa repercussió.

—*i No li sembla sospitós, de tota manera, que només hi haja hagut un canvi en el govern, i que aquest l'haja afectat precisament a vostè?*

—Desconec les raons del president per actuar d'aquesta manera i, en qualsevol cas, el nomenament de Vicent Soler com a vice-president de la mesa de les Corts és clau fonamentalment durant aquesta legislatura, en què el partit no té la majoria absoluta al Parlament. Estem al començament d'una nova etapa, i estic segur que abans que s'esgoti aquesta legislatura veurem més canvis.

—*Algunes llengües diuen que vostè té un fort suport a Madrid, des del despatx del mateix vice-president del govern central.*

—Això és fals. La veritat és que amb Alfonso Guerra no he mantingut més contactes que els lògics que han d'haver-ne entre un governador civil i una de les autoritats més altes de l'estat. Les meues relacions amb la gent, inclús amb la gent del meu propi partit, són molt escasses, tant a Madrid com ací. Només aspire a ser un bon gestor.

—*I com a persona que durant anys s'ha encarregat de mantenir l'ordre públic, i què pensa de l'actual enfrontament entre els ministeris de l'Interior i Justícia, i els xocs de Barrionuevo amb la judicatura?*

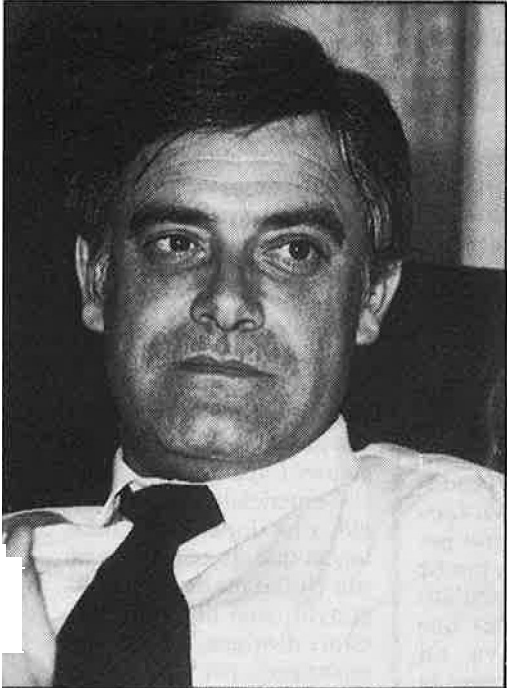
—Independentment del fet que pugua compartir allò que s'ha dit darrerament sobre els jutges, i que no són més que manifestacions abocades al fil de la tensió provocada per la lluita antiterrorista, a Barrionuevo li passa que li toca patir des del seu ministeri accions que administrativament depenen d'uns altres. No és agradable per a ningú que la reconversió, per exemple, acabe sent un problema d'ordre públic i el que, al meu parer, intenta dir Barrionuevo és que ell no és responsable dels molts problemes que se li adjudiquen.

—*El ministre, però, no ha dubtat a demanar a la premsa un «pacte de silenci» increïble i perillosíssim.*

—Abordes un tema complicat del tot. La premsa ha de fonamentar la seua importància en la responsabilitat social que té, i no en el poder que això li suposa. Recorde una anàlisi de Hans Magnus Hertzberger en què parlava de la capacitat de la premsa per a frivolitzar-ho tot, pel fet mateix, per exemple, de col·locar en una mateixa plana un anunci d'una sauna, una notícia política, una altra d'un assassinat i un requadre de publicitat sobre l'estrena d'una pel·lícula.

—*Això no justifica certes exigències de la classe política en el poder per silenciar determinats temes.*

—Estic completament d'acord. Tan perillós és donar un titular a un fet que encara no està demostrat —encara que es comente en el pre-titular— com les insinuacions de què parles. La dinàmica és molt perillosa per part de tots dos costats. Estic a favor de penalitzar una conducta irregular si abans s'ha desenvolupat una investigació i s'ha demostrat, però també estic a favor d'evitar aquests perillosíssims juís de valor que s'esvaren, en ocasions, sota pretext de l'agressivitat i la denúncia apressada. •

blema no és tant tenir-la sinó com fer-la. Els bascos, per exemple, hi han fracassat, cosa que no passa amb la TV3, que està demostrant la capacitat per a realitzar una programació entretinguda i dotar-la d'unys continguts àgils. Programes com *Vàngel Casas Show* o el *No passa res* donen una imatge d'agressivitat i frescor que, moltes vegades, no sap transmetre Televisió Espanyola.

—*li com contempla vostè, des de la Conselleria, el tan controvertit tema de la comarcalització?*

—Respecte a aquesta qüestió, crec que el que cal fer és trobar un marc d'actuació que permeta que la comarcalització no siga un viatge des d'un decret fins a la realitat del darrer poble. Aquest marc de què parle ha de definir-se amb una llei de règim local que possibilita formes d'organització administratives molt més progressistes que les que disposem ara. Al meu parer, aquestes fórmules administratives passen per la via de les mancomunitats de municipis.

—*Una llei que el seu predecessor, Vicent Soler, ha deixat ja redactada.*

—Sí, amb un text que considere del tot correcte.

—*li no li sembla curiós que la dreita parlàs de comarcalització durant la passada campanya electoral?*

—En qualsevol cas, ens hauríem de felicitar pel gest.

—*Dins del seu partit, hi ha sectors que contraposen el poder de les diputacions a qualsevol «vel·leïtat» comarcal. Mirem, si no, com ha quedat actualment el tema de les mancomunitats.*